

SZEGEDI TUDOMÁNYEGYETEM
TÖRTÉNELEMTUDOMÁNYI DOKTORI
ISKOLA

HEROES, EXEMPLARS AND MEDIATORS, The concept
of patriotism in the Mongolian historical novel of the socialist
era

Doktori (PhD) értekezés összefoglalója

Typhaine Cann

Témavezető: Dr. Apatóczy Ákos Bertalan

Szeged, 2023

A kutatás célja az volt, hogy a mongol példából kiindulva hozzájáruljon az identitások létrejöttéről szóló vitához. Az a tény, hogy ehhez már létezik szilárd elméleti keret, nem teszi kevésbé érdekessé az esettanulmányokat, mivel mindegyikük új és kiegészítő információkkal szolgáló fényt vet a korábbiakra. Az esettanulmányok célja azonban az is, hogy kihasználják az elméleti háttér által biztosított eszközöket, hogy ezáltal jobban megértessék az adott területen zajló folyamatokat.

Ez a tanulmány, amely a mongol patriotizmusnak a huszadik századi mongol irodalomban tetten érhető megnyilvánulásaira összpontosít, kétféleképpen ötvözi az irodalmat és a történelmet. Egyrészt a múlt századi mongol irodalom történetének tanulmányozásával, másrészt a történeti irodalom vizsgálatával.

A "közvetítő" antropológiai alakja itt párhuzamosan két szinten is beavatkozik. A "közvetítő" antropológiai modellje természetes módon alakult ki ebben a munkában a történelmet alkotó reprezentációk előállítására vonatkozó reflexió részeként. A huszadik századi mongol irodalom kontextusában a közvetítő az "új ember", akinek portréja a szocialista regény - történelmi, beavató - hősön keresztül rajzolódik ki, egy olyan hősön keresztül, akinek modellként kellett szolgálnia az olvasó számára, és aki az útja révén megmutathatta az olvasónak azt az utat, amelyet neki magának is be kell járnia, rámutatva arra a társadalomra, amelyre törekednie kell.

Ezek a hősök gyakran a "vezetők" mintájára alakítják saját törekvéseiket, a regényekben megjelenő hősök többsége olyan történelmi személyiségek karaktere, akiket Roland Barthes munkásságának értelmében mítoszokká emeltek, vagyis olyan jelképekké, amelyek tartalmát kiüresítették, hogy üzenetet közvetítsenek (Sükhbaatar, Magsarzhav). De modell nagyrészt a szerző is, aki a pártutasításoknak engedelmessé és a rá osztott szerepet vállalva jó hazafiként viselkedik.

Ez a kutatás egyben reflexió is arról, hogy egy tudományág milyen módon kölcsönözhet más tudományterületekről, miközben megőrzi sajátosságait és autonómiáját.